

Даты

Падзеі

Людзі

1903 год — нарадзіўся выдатны савецкі разведчык-нелегал Рудольф Іванавіч Абель (сапраўднае імя — Вільям Генрыхавіч Фішэр). ФБР і да сённяшняга дня лічыць яго арышт сваім падзвігам, падрабязна распісваючы, як на працягу

4 гадоў скрупулёзна спрабавала яго вылічыць. Але ісціна значна больш простая і больш сумная: Абель быў раскрыты ў выніку здрады. Усе гучныя шпіёнскія справы ў Амерыцы — вынік, як правіла, не дзейнасці контрразведкі, а паказанняў перабежчыкаў і здраднікаў. Абель працаваў у ЗША 10 гадоў, аб створаных ім на амерыканскім кантыненте агентурных сетках дагэтуль існуюць толькі здагадкі. Абель трапіў у Штаты з пашпартам на імя Эндру Каёціца, быў арыштаваны як Эміль Голдфус, называўся пры арышце палкоўнікам Абе́лем, узяўшы імя свайго нядаўна памерлага сябра і папличніка латыша Рудольфа Абеля. З гэтым імем ён быў асуджаны да 30 гадоў турмы, у 1962 годзе абменены на лётчыка-шпіёна Паўэ́рса і з ім жа стаў вядомы ўсяму Савецкаму Саюзу пасля выхаду фільма «Мёртвы сезон». Пра тое, што Абель з расійскіх немцаў і насамрэч ён — Фішэр, што нарадзіўся ў Англіі, што працаваў за мяжой яшчэ да вайны (выходзіў на будучага акадэміка Капіцу), што ў Вялікую Айчынную прымаў удзел у радыёгульнях з немцамі — пра ўсё гэта стала вядома толькі нядаўна, а звесткі аб яго нелегальнай дзейнасці да гэтага часу не падлягаюць апублікаванню.

1925 год — нарадзіўся (г.п. Карэлічы) Андрэй Аляксандравіч Богуш, беларускі вучоны-фізік, член-карэспандэнт НАН Беларусі (1994), доктар фізіка-матэматычных навук (1975), прафесар (1983). Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1988) за цыкл работ «Класічная палявая тэорыя элементарных часціц». Аўтар больш за 250 навуковых прац па тэарэтычнай фізіцы і фізіцы высокіх энергій. Распрацаваў эфектыўныя тэарэтыка-групавыя і алгебраічныя метады. Многія важныя фізічныя вынікі ў галіне фізікі элементарных часціц атрыманы ў працэсе ўдзелу ў рэалізацыі міжнародных эксперыментальных праграм па фізіцы высокіх энергій на паскаральніках Дубна, Серпухава і Жэневы.

1932 год — нарадзіўся (горад Барысаў) Анатоль Аляксандравіч Анікейчык, беларускі скульптар, прафесар (1981), народны мастак Беларусі (1972). Працаваў у галіне манументальнай і станковай скульптуры. Стварыў мемарыялы «Праклён фашызму», «Парыў», помнікі М. Гастэлу і яго экіпажу, А. Матросову. Сярод іншых работ: фантаны «Юнацтва» каля касцёла на пл. Незалежнасці і «Купалінкі» ў парку імя Я. Купалы; партрэты Л. Бетховена, П. Машэрава, Г. Ахматавай і іншых. Лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі (1967) і Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1974). Памёр у 1989 годзе.

Было сказана

Кузьма ЧОРНЫ, пісьменнік, публіцыст:

*«Усё на свеце бяжыць і не варочаецца.
Не траць дарэмна і мінулы жыцця,
бо не вернеш яго».*